

SARDINIE ZÁŘÍ 2008 – Bel Torrente (18 -26.09.2008)

17.09.- 18.09.2008 Na tento den, máme naplánovaný odjezd na Sardinii. Všechno nám klape jak má a stíháme i vyvážení skutrů v Hlubočepském jezírku. Jediný problém je ve špatném těsnění ventilů na našich nových stage lahvích, ale Dan je během našeho vyvážení zvládá přetěsnit. Okolo šesté večer máme naložený vlek i auto a ve čtyřech (Dan Hutňan, Martin Hutňan, Jan Žilina a Míra Manhart) pomalu odjíždíme směr Itálie. V Livornu na molu jsme na sedmou ráno i s lehkým blouděním po přístavu. Potkáváme se s druhým autem (Radek Husák a Mišo Megela), naloďujeme se na trajekt a hurá na Sardiniku. Na místo jsme dorazili okolo osmé večer, ještě ubytovat, dohodnout zítřejší vyložení potápěčského vybavení u Fábia, pár piv a spát.

19.09.2008 Dnešní ráno jsme se dohodli s Radkem, že si půjdeme lehce zaběhat a splnil to jen Radek, já dospával cestu. Od rána tu Dan nutí Martina překládat italské texty o jeskyni, aby jsme získali alespoň představu o tom co nás čeká. Okolo deváté vyrážíme všichni společně za Fabiem . Musíme vyložit láhve, skůtry a zbytek potápění. Tak tohle nám trvalo skoro dvě hodiny a tak se dělíme na dvě skupiny, ta první (Radek s Honzou) se pokusí zajít do Bue Marina a nafotit tam pár hezkých fotek a ta druhá (Dan, Martin, Mišo a Míra) si zajede do Cala Fuili něco si slézt a potáhnout svaly. Okolo třetí jsme zpátky v apartmánech a čekáme až se ozve Fabio a dohodneme podrobnosti na zítřek. Krátké volno využíváme k hraní společenských her a odpočinku. Dan s Martinem pak vyřeší dohodnout s Fabiem a dalšími potápěči zítřejší akci. Já s Mišem se jdeme projít po městě, kde potkáváme ostatní. Večer se pak všichni scházíme v apartmánu a dohadujeme podrobnosti na zítřek. Čeká nás dlouhý transport s potápěním a měřením v jeskyni Su Molente. Italové chtějí využít našeho radiomajáku k přesnému zaměření jeskyně a hlavně prostoru za sifony.

20.09.2008 Ráno vstáváme v 6.30 a jedeme do skladu připravit si věci, musíme být okolo 8.30 před údolím Cala Luny, kde se potkáváme s Leem. Čeká nás asi hodinový transport dvou potápěčských kompletů, dolů do údolí na začátek jeskyně, pak další padesáti minutový transport jeskyní k prvnímu sifonu. Dole v údolí, se potkáváme s dalšíma italskýma kolegy a dohadujeme postup celé akce. První dvojice(Míra a Martin), půjde s radiomajákem za sifony a začne ve smlouvenou dobu vysílat. Druhá dvojice (Radek a Honza) se po transportu vrátí na povrch a zkusí určit přesné místo vysílání. Třetí dvojice (Dan a Mišo) počkají u sifonu na návrat první dvojice. Su Molente je u vstupu opravdu hodně úzká a tak děláme řetěz na podávání si jednotlivých transportáků. Po překonání asi 35 výškových metrů se charakter jeskyně změní a musíme na kolena, dále pak už je to jednodušší a tak jsme asi po 45min na místě před sifonem. Následuje příprava na ponor, Italům to hrozně dlouho trvá a po dohodě jdeme do vody první my. Po překonání dvou menších sifonů se dostáváme do jezera asi 25x35m a dále pak jsou tažené dvě šňůry bílá a červená. Dle instrukcí jdeme po bílé a dostáváme se k dlouhému sifonu cca 240metrů. V tomhle sifonu je docela dost jezer, ale až na jednu vyjímku se dá plavat v kuse. Po vynoření hledáme místo na umístění antény, ale zjišťujeme, že nám to italové popisovali úplně jinak. Sundáváme flašky a jdeme na průzkum. Po patnácti minutách máme jasno, kde budeme vysílat, ale k překvapení se za námi objevují Italové a ukazují místo kam chtějí anténu umístit. Začínáme vysílat a kolegové (Italové) jdou měřit polygon, my se za nedlouho na to připojujeme a kreslíme mapu a profily. Kluci na povrchu zatím zjišťují, že jim radiomaják pípá po celém údolí a že musíme být strašně blízko k povrchu. Hodinové vysílání je za námi a my se začínáme

připravovat na zpáteční cestu. Opět překonávám sifony, transport sedmičkových dvojčat a ostatním věcí na povrch za pomoci všech zúčastněných nám jde o něco rychleji. Jsme venku a jdeme se podívat, kde kluci lokalizovali anténu radiomajáku. Je to asi 40 metrů jinde než Italové kopali, ale nevadí. Teďka mají místo přesně určené měřením. Jdeme se převlíknout, rozloučit a čeká nás výstup 320 výškových metrů nahoru na kopec, kde máme zaparkované auto. Au to bolí. V apartmánech jsme něco po osmé a máme dost. Martin nám vaří večeři, pár piv, debata na téma Italské potápění a spát.

21.09. Dnešní ráno je znát, že včera byla náročná akce, všichni vstávají později. Až na Radka, ten šel zase běhat. Po snídani si dáváme dohromady věci a kontrolujeme moře, jestli by se už konečně dalo vyjet do Bel Torrente. Bohužel, ale ani dneska to nevypadá na potápění a tak jedeme všichni do Cala Fuili. Kromě Míry všichni lezou a zkoušejí, co se dá a co ne. Míra se celý den jen sluní a kouká, jak to klukům jde. Vracíme se okolo čtvrté, dáváme si točené pivo, co Honza prohrál v sázce. Po chvilce strávené v přístavní hospůdce jdeme vařit večeři. Po sladké odměně, jdou kluci připravit zbytek stage lahví k Fabiovi. Večer pak hrajeme uno (karetní hra) a jdeme spát.

22.09. Celý nažhavený na potápění v Bel Torrente nám okolo půl deváté Fabio sdělil, že dneska jsou sice malé vlny, ale okolo čtvrté se mají ještě jednou zvednout a navrhl nám, že nás doveze do Bue Marina. Souhlasili jsme a začali pomalu balit. Radek odjel zpět do apartmánů, aby připravil foťák. Po už dobře známé trase jsme si vyložili věci ze člunu, dohodli jsme se na postupu ponoru a focení. Radek jako fotograf, Honza s Martinem jako model, Mišo s Danem jako osvětlovači a já jako... jen tak. Odjeli jsme na skůtrech do Ramo Nord. Ze začátku byla viditelnost špatná, ale někde okolo 500 metru se voda vyčistila a začalo se fotit. Nešlo to dle našich představ a tak jsme se pomalu přesouvali k sedmistému metru. Minuli jsme hráz, kde končí vodící šňůra a zahruli do leva pod skálu. Kluci byli zabraný do focení a tak jsme s Martinem natáhli vodící šňůru a hurá za nimi. Asi po padesáti metrech končí tahle chodba v jezírku, které jsme vždycky obcházeli. Kluci mezi tím skončili s focením a obrátili k východu. My jsme pak ještě sundali věci a suchou částí jsme se vrátili k hrázi, kde čekal Dan. Po dohodě jsme udělali na nové lajně jump a vyrazili také k východu. Při zpáteční cestě se kluci ještě koukli do Ramo Mezo a pak už jsme jeli rovnou ven z jeskyně. Po vynoření jsme hodnotili ponor jako „úspěšný“ Radek skoro nic nenafoťil (možná jednu použitelnou fotku), Honza si natrhl sucháč (měl tam tak 15 litrů vody), Danovi, Martinovi a Mírovi nateklo do úplně nových neoprénů značky Agama a chudák Mišo si odpálil blesk těsně u masky a špatně vidí na jedno oko. Tenhle debakl nás úplně odrovnal a tak nám Honza uvařil k večeři dobré těstoviny, které jsme zapili červeným vínem. S plným břichem si jdeme lehnout a doufáme, že už zítra konečně vyrazíme do Bel Torrente.

23.09. Je to pořád to samé, kvůli počasí (je hrozně ošklivo, déšť a jsou velké vlny) jsme to zabalili už ráno a dohodli jsme se, že Radek, Honza a Mišo pojedou na výlet do vnitrozemí a Dan, Martin a Míra navštíví Lea v Dorgali v jeho kancelář, dají dohromady jednotlivé mapy, fotky a informace. To nám zabere skoro celé dopoledne, odpoledne pak sedíme na terase, smutně koukáme na moře a Míra kreslí mapu Su Molente. Na večer pak přichází tak trochu nečekané rozhodnutí a kluci (Radek, Honza a Mišo) to zabalí úplně. Trajekt jim jede na desátou večer a tak mají co dělat, aby to stihli.

24.09. Zase jsou vlny. Během dopoledne si připravujeme výstroj. Tak trochu doufáme, že se vyplní předpověď a na pátek se moře uklidní. Okolo poledního si balíme věci do suché jeskyně a vyrážíme směrem na Dorgali, zadní cestou, kde po ujetí asi 20km leží jeskyně Ispinigoli. Ispinigoli má skoro 20km a je v ní i suchá turistická část. Po dohodě s Fabiem tam musíme dorazit do 12.30 a vyhledat průvodce, s kterým předtím mluvil po telefonu a dohodl nám prohlídku jiné části než turistické. Místí

průvodce o nás opravdu věděl a odvedl nás na jiný vchod. Převlékli jsme se a vyrazili na prohlídku. Jeskyně je opravdu velká a krásně vyzdobená, nechybí plazivky ani nádherně vyzdobené domy. Nafotili jsme spoustu fotek a po dvou a půl hodinách vylezli zpět na sluníčko. Cestou domů jsme nakoupili propriety k vaření, do kterého se Martin hned dal. Večer pak nechybělo Carcasone (společenská hra), pár piv a spát. Zítra nás možná čeká poslední a také jediný ponor v Bel Torrente.

25.09. Povedlo se. Dneska jsme se poprvé potopili v Bel Terrente. Hned od rána jsme připravili věci na ponor (2x12 na zádech, 1x12l stage, skůtr a věci na převlečení do suchých částí). Věci jsme naložili na člun a tentokrát už jen ve třech (Dan, Martin a Míra) jsme vyjeli. Moře bylo docela klidné a tak nám to trvalo necelých 20minut. Hned po zanoření si Dan zapomněl připojit inflátorku k sucháči a tím jeho trápení teprve začlo. Kousek od člunu si pustil stagku a automatika mu foukala všude jen ne tam kam měla. Chvilku s tím bojoval, ale když ho proud táhl dál od vstupu do jeskyně, rozhodl se zanořit a zapnul skůtr. V tu chvíli se mu povolil špatně uchycený podpytelník a on dojel do jeskyně jen za pomoci obou rukou, kterými pevně držel skůtr. V prvním jezeře jsme začali opravovat nejdříve stagovou automatiku a pak se Míra musel ponořit pro podpytelník, který mu upadl úplně. Po chvilce jsme měli všechno tak, jak má být a pokračovali v ponoru. Vyjádření Dana-čestně prohlašuji, že jsem všechno dělal z cvičných důvodů (prostě se to občas posere). Profil jeskyně je od začátku dost velký, prvních 500metrů se střídají velké jezera s krátkými a maximálně 7m hlubokými sifony. První odbočka vlevo je do slepého ramene (asi na 300m). Tam jsme ani nezastavovali a pokračovali dál. Okolo 500metru je odbočka (T). Vlevo je to do suchých částí dlouhých asi 200metrů, prý s kostmi tuleňů a vpravo je vedena hlavní lajna. Tahle odbočka je velice dobře vidět na rozdíl od té další, která je zhruba na 700metru. Šňůra je tu vyvázána vpravo na hraně (T), je na ni šipka, ale hlavní lajna pokračuje za hranou vpravo a je velice špatně vidět. A tak si ji Dan na skůtru nevšiml a pokračoval vlevo do takzvaného apendixu. Tady se profil jeskyně začíná měnit, nejhlubší místo je 23metrů a je to tady samá zatáčka, samá studna, komín, úžina a potápěč se tu musí vyhýbat nejen skalám, ale i vodící šňůře. Tahle potápěčská část jeskyně končí v malém jezírku, kam se vejdou jen dva. Musí se tu odepnout stage, skůtr, vylézt na suchou část a sundat kompletní výstroj. Následuje jezírko a úžina, která se dá proplavat na nádech a opět suchá část s malým vodopádem. Šňůra tu končí v úžině s vodou. V každém s těchto jezírek je možné se potopit a podívat se, jestli není pokračování pod vodou. My jsme po chvilce zjistili, že jsme v jiné části, než jsme chtěli být a tak jsme zkusili ještě pár suchých odboček, při kterých si Martin natrhl sucháč. Když ani to nevedlo k úspěchu, obrátili jsme na zpáteční cestu. Do již známého jezírka šel první Dan. Po chvilce přípravy zjistil, že mu nesvítí hlavní světlo. Míra mu půjčil záložní, které si namontoval na přilbu. Martin šel do vody poslední, to proto, aby mu do roztrhnutého sucháče nateklo co nejméně vody. Následovala zpáteční cesta apendixem k odbočce na hlavní lajnu, po které jsme už dobře zahuli a pokračovali hlavní chodbou. Ta tu má stejný profil jako prvních 700metrů a končí v suché části, kterou jsme chtěli původně prozkoumat. Dan s Martinem se ještě potopili do odbočky vlevo (Hasenmayerův sifon) a v hloubce 26 metrů to otáčejí. Míra zatím zkoumal suchou část. Po chvilce jsme se všichni potkali a vracíme se zpět k východu. Cestou Martinovi končí skůtr, Míra ho bere za sebe na podpytelník a Dan pokračuje v cestě s oběma skůtry. Ponor končíme u člunu Fábria, který tu na nás celou dobu (3,5 hod) čekal. Vlny se mezi tím opět zvedli a tak nám cesta do přístavu trvá skoro dvojnásobek. Na suchu pak balíme věci, vyléváme vodu s nových suchých neoprenů již zmíněné značky a nakládáme vlek i auto. Byla to opravdu jediná možnost ponoru v Bel Torrente. Večer se Dan s Martinem, vydávají k Toddymu na pokec s ním a Rickem Stantonem. Ukazují tu mapu Bue Marina a mají úspěch. Všem se moc líbí a chtějí ji koupit. Dozvídají se hodně nových věcí o Bel Torrente a mimo jiné také to, že tam plánují další ponory. Po tak

trpké informaci se scházíme před Fabiem a Martin (aby toho nebylo pro dnešek málo) zařadil na místo jedničky zpátečku a nacouval do Itala. Ten tady seděl vedle v baru a měl to z první ruky. Objednáváme si pivo a Martin sepisuje potřebné doklady. Po půl hodině jdeme konečně na pizzu a dobré víno. Po takovém dni si to opravdu zasloužíme.

26.09. Ráno už jen dobalujeme osobní věci a v 8.30 odjíždíme k Fábioví pro vlek. Připojujeme již naloženého „fiátka“, rozloučíme se s Danem (ten tu zůstává ještě týden na komerční potápění) a jedeme do Golfo Aranči na trajekt.